

Giết chó khuyển chồng

Kịch ngắn bằng thơ vui
viết theo một tích chèo cổ

Bình-nguyên Lộc

Cảnh nhà bác Ba Gàn, một nhà giàu quê. Sân khấu bài trí cổ sơ, người xem, thấy hai cảnh một lượt : khách khứa ở nhà trên và bà nội trợ dưới nhà bếp. Khi người nội trợ nói riêng với mình, khách như điếc không nghe gì cả, chỉ khán giả là nghe thôi. Khi thay đổi nhân vật không gọi là thay cảnh. Khi thay đổi động tác cũng không buông màn.

BA GÀN (gắt)

Nó đói thây kệ nó,
Ai biểu nó nghèo khó ?
Ta phải đãi bạn ta,
Ta sang, vui, nhờ họ.

THỊ-ĐỨC (vừa ví gà, vừa lảm bảm)

Ôi, người gì mà bất nhơn,
Bỏ ruột thịt, trợn người dung.
Được, ta sẽ cho một mẻ,
Coi quân ấy có biết ơn ?

BA GÀN (rót rượu ra ly)

Mời bốn bác nhậu,
Rượu này rượu lậu,
Ngọt tuyệt trần đời.
Tiếc không có cầu !

KHÁCH A (nung ly lên)

Năm ta cùng cất tửu bôi.

KHÁCH B (cũng nâng ly rồi uống)

Một chén, ngọt giọng thấm môi,

KHÁCH C (y như hai người kia)

Hai chén, tan nỗi lẻ loi,

KHÁCH D (y như vậy)

Ba chén, thì thôi ! Thì thôi !....

BA GÀN (cũng uống)

Thân ta nay đã thoát nơi phàm trần !

THỊ-ĐỨC (*bưng mâm cháo gà lên, mùi cháo thơm phức. Đặt mâm xuống bàn rồi vô buồng*)

KHÁCH C

Gà xé phay ! Gà xé phay !
 Đã có đồ nhắm rồi đây,
 Ai phao câu, ai mê cứng ?
 Tôi chỉ xin da bầy nhầy.

KHÁCH D

Cổ gà thế này mà hay !
 Gậm gậm rồi nhai nhai,
 Gậm xong tộp một ngụm,
 Béo béo lại cay cay.

KHÁCH A

Ai ăn giò thì ăn đủ cặp.
 Ăn một cái thì run lập cặp.

KHÁCH B

Eo ôi, tôi nghe sao muốn sập. . .

(*nói xong gục xuống bàn. Bốn người kia ăn uống rồi kế tiếp nhau mà ngã lãn ra*)

THỊ-ĐỨC (*trở ra, nhìn bọn họ mà mỉm cười khinh bỉ*)

Quân tham uống tham ăn.
 Ăn uống rồi nói xằng.
 Tối ngày đi kiếm chác,
 Chẳng làm gì nên thân.

(*nhìn chông*)

Còn cái lão già này,
 Em ruột nghèo đói quay,
 Chẳng cho ăn một hột,
 Cứ tiếp đãi ai ai.

(*một con chó già thất thểu đi ra kiếm xương*)

Chó ơi, tao thương mày,
 Mười năm công rất dày,
 Nhưng mày nay già quá,
 Không khỏi chết nay mai.
 Thôi trước sau, cũng vậy.
 Tao đành phải ác tay.
 Để trác chơi lũ này,
 Cho chủ mày mở mắt đây.

(*nói rồi rút cây song hồng nện vào lưng con chó, nó kêu lên một cái ư rồi giẫy tê mà chết*)

T'huog thay thân đó !
 Lụy nhỏ chan chan.
 Tuy là chết oan.
 Mà đõ khổ : già, bệnh.

(lấy chiếc chiếu bó con chó lại, rồi đi vô buồng. Khách tỉnh dậy từng người một và từng người một lặng lẽ ra về, Ba Gàn tỉnh rượu sau rốt)

BA GÀN

Ý a ! Đã đổ đèn rồi !
 Đầu tôi nó nhúc quá trời.
 Mẹ nó ơi, lo cửa nẻo,
 Rồi thì ta đi ngủ thôi.

THỊ-ĐỨC *(trở ra nói giọng tuông)*

Thậm cấp ! Thậm cấp !
 Chí nguy ! Chí nguy !

BA GÀN *(hết hôn, cũng hỏi giọng tuông)*

Do hà chí nguy ?

THỊ-ĐỨC

Lúc mình sập thân vì
 Thì có tên hành khất
 Già, xa trời gần đất,
 Tạt vào đây xin ăn.
 Tôi chưa kịp nói năng
 Thì nó lăn ra chết !

BA GÀN *(run lập cập)*

Uý trời đất ơi !
 Hoạ bõng đến nơi,
 Giò làm sao thoát,
 Qnan bắt thì chết đời !
 Xác trong nhà, án mạng !
 Trời hỡi, sao hại tôi ?

THỊ - ĐỨC

Giò gà ăn một cái.
 Bây giò mới run lên,
 Đàn ông sao nhát vậy.
 Phải tìm kế lấp êm !

BA GÀN

Mẹ nó có kế chi ?
 Cứu giùm ta một khi !

THỊ-ĐỨC

Dễ ợt, dễ ợt,
 Kêu mấy thằng ăn chực,
 Chúng, bạn thiết của ông,
 Chắc sẵn lòng chịu cực,
 Chúng khiêng xác đi chôn.

BA GÀN

Hay a ! Hay a !
 Quá thật may ta,
 Có người vợ bảnh !
 Mụ có thấy chằng ?
 Tinh bạn ai bằng,
 Vậy mà cứ bảo,
 Tốn uống, tốn ăn !

(chạy đi mất trong đêm tối, Thị-Đức cười gằn)

Để rồi coi, rồi coi !
 Mấy thằng bạn mắc toi,
 Có thằng nào chịu lại
 Đặng chôn cái xác hôi.

(Ba Gàn trở về mặt teo nhỏ, thở hổn hển)

Khổ quá, mẹ nó ơi,
 Các bác ấy bệnh rồi !

THỊ-ĐỨC

Thử đi qua chú Sáu
 Biểu chú làm giùm coi ?

BA GÀN

(ngần ngại nhưng cũng đi, vừa xây lưng vừa nói)

Cái thằng chết dâm,
 Biết nó chịu hay chằng ?

(giây lát trở về với người em trai thứ sáu. Người này không nói không rằng, vác xác đi êm)

THỊ-ĐỨC

(nhìn chông)

Gia bản tri hiếu tử,
 Quốc loạn thức trung thân,
 Ai ăn ai uống rần rần,
 Bây giờ, ai chôn xác ?
 Ba nó đã mở mắt,
 Hay cứ vệc nhắm đui ?

BA GÀN

Thôi đừng nói nhiều lời,
Cho ta đây thêm khổ.
Ta bắt đầu biết hổ.
Đã bạc đãi em ta.

THỊ-ĐỨC

Mà chưa hết đâu.
Mai ông sẽ rầu
Vì lũ bạn chó.

(hai vợ chồng tắt đèn đi ngủ. Sáng ngày. Cũng cảnh nhà ấy. Bốn khách hôm qua trở lại, giọng hách dịch)

Nhà này có kẻ giết người,
Xác đâu chẳng thấy, phải người đâu à ?
Mau mau khai thật cho ta,
Không thôi ta đến quan nha bây giờ.

BA GÀN (chạy ra)

Lạy các ông, lạy các ông,
Xin nghĩ tình, xin nghĩ tình,
Ai nỡ để bạn mang gông ?
Đó là tai hoạ thành linh.
Tôi tình ngay lý gian đó.

(bốn người khách đồng nói)

Ai mà tin bác Ba Gàn
Là kẻ chuyên làm ngang.
Giết người rồi giấu xác.
Nào ta đi báo quan !

BA GÀN

Đây là bốn lượng vàng,
Các bạn tạm dùng đỡ,
Ôi, tôi lạy tôi van !

(bốn khách vừa đưa tay lấy vàng thì Thị-Đức cản lại)

Hãy khoan ! Hãy khoan !
Ông hãy cất vàng,
Thấy kệ lũ nó,
Cứ mà lên quan.
Hứ !
Ăn chiều hôm qua,
Ngủ vậy sáng ra,
Thì vuốt mặt chó !

BỐN KHÁCH

Khá khen cho đó,
Dám thách đó ta.
Ta cáo thì biết,
Tù một gông ra.

(khách đi. Giây lát có lính lại bắt hai vợ chồng. Tất cả đều vô buông. Họ lại theo lính trở ra. Quan vỗ bàn)

Vợ chồng tên hung thủ,
Xác dấu nơi nào hử ?
Khai thiệt không chết đòn !

THỊ- ĐỨC

Bấm lạy ngài,
Con chi ngay.
Xin ngài cứ cho lính,
Theo con ra ngoài này.

(Thị-Đức dẫn lính đi một lát trở về. Lính bấm)

Bấm lạy quan trên,
Con đào đất lên,
Thấy xác con chó.
Con nhìn thật rõ
Chẳng dám nói sai.

THỊ - ĐỨC

Bấm lạy đèn trời soi xét.
Bọn này vốn có thù ghét.
Nên vu họa cho chồng con.

QUAN (hét)

Lính đâu, đè xuống đánh đòn,
Tất cả bốn thằng nói láo.
Rồi tống vô lao hết ráo.
Lấy đó làm gương coi nào !